

ROZPRÁVY

REVUE PRO HOSPODÁŘSKOU A SOCIÁLNÍ POLITIKU

O B S A H:

Číslo 1 - Ročník II.
leden 1951

SOCIALISTICKÉ SPIKnutí PROTI NÁRODU
DIALEKTICKÝ MATERIALISMUS
NA NOVÝCH CESTÁCH
AKTUALITY A POZNÁMKY :

Studená mobilisace a j.

Exp.: 49, rue Brichaut, Bruxelles - Schaerbeek, Belgique

Journal périodique .

VYDÁVÁ KŘESTANSKO-DEMOKRATICKÁ SKUPINA V BELGII

R O Č N Í K 1 9 5 0

SOCIALISTICKÉ SPIKNUTÍ PROTI NÁRODU

Dokončení

V minulém čísle Rozprav začli jsme uveřejňovati doslovný zápis ze schůze socialistického bloku 13. dubna 1945 v Košicích. Nyní dokončujeme tento zápis. Čtenář se doví snad po prvé, že nebyli to jen komunisté a sociální demokraté, kdo se stavěli tělem duší pro znárodnění, že nebyl to jen Laušman a Fierlinger, kdo obhajoval myšlenku splynutí socialistů s komunisty v jednu stranu, a že pověstná denuncianská kampaň proti slovenské demokratické straně se zrodila právě na oné schůzi socialistického bloku, a to z pohnětu jednoho t.zv. demokratického ministra.

Ministr Gotwald: Vysvětluje svůj interview v dnešní Pravdě a praví, že myšlenka sjednocení všech socialistů odpovídá myšlence, kterou ještě donedávna hájil sám pan prezident. Jeho interview musí so dobře číst. Nesmí se vidět jen to, v českých zemích se má dít sjednocování podle vzoru slovenského, nýbrž musí se čísti další věta, že sjednocení je závislé od toho, jak to členstvo socialistických stran rozhodne. Komunistický návrh mluví jasně o samostatnosti stran bloku. Vytvoření jednotných nestranických celostátních organizací kulturních, družstevních, sportovních a jiných je v rámci potřeb lidové demokracie. Sleduje se tím cíl nepřipustiti staré nesváry, které v politickém životě byly, kdy každá strana měla své vlastní odbory, mládež a pod. Sloučení všech socialistických stran v jednu stranu je věcí dalšího vývoje a je především otázkou jednotného programu. Bez programu není přece možno žádné sjednocení dělat. Kdyby se udělalo, znamenalo by to buď zbahnění, anebo jednota by se rozbila. Národní socialisté se nemusí bát jednotné strany, o které mluví jeho interview, je třeba jeho výklad chápat jako perspektivu vývoje a ne jako politiku dvou železek.

Poslanec Uhlíř: Znovu upozorňuje, že se jedná o nedorozumnění a mylný výklad národně socialistického návrhu. Především konstatuje, že ministr Gotwald omylem apostrofuje národní socialisty v souvislosti s jeho interviewem. Ministerský předseda Fierlinger přece jasně řekl, že obavy vyvolal Goltwaldův interview u soudruhů a ne u národních socialistů. Poslanec Uhlíř pak odpovídá ministerskému předsedovi Fierlingovi na jeho poznámku, že z návrhu národních socialistů lze vyčíst jejich obavu z politické konkurence a praví, že národní socialisté se neobávají konkurence stran bloku, a že tam se nesmí chápat bod druhý

článku prvního jejich návrhu. Jestliže národní socialisté žádají, aby strany bloku se při náboru členstva obracely především k získávání příslušníků jiných stran, než vládních, pak proto, aby před českou veřejností vystupovaly strany Národní fronty ukázněně, aby působily ke konsolidaci a ne ke zmatkům, a aby tímto postupem celé naší veřejnosti imponovaly. To byly motivy, které vedli národní socialisty k uvedenému požadavku, aby nevznikl boj o straníky mezi stranami Národní fronty. Že tomu tak jest i dosvědčuje druhá věta bodu druhého čl. 1 národně socialistického návrhu, v níž národní socialisté jasně stanoví, aby politická aktivita stran v Národní frontě se především projevovala snahou získati českou veřejnost pro konstruktivní program vlády a teprve na druhém místě pro politické zájmy té či oné strany. Už tím národní socialisté řekli jasně, jak si představují nejbližší postup na osvobozeném území. Tím, že národní socialisté podepsali a za svůj přijali program nové vlády, vzali také na sebe závazek, který chtějí loyálně se všemi ostatními plnit. Poslanec Uhlíř žádá, aby takto se chápal návrh, který národní socialisté předložily.

Ministr Stránský: Návrh komunistický a socialistický se doplňují a nekříží. Ale už dosavadní rozprava nám ukázala, že jsou ještě mnohé otázky mezi námi na než není u všech jednotné nazírání. Považuje za nutné, aby se na příklad jasně definovalo, co je to Národní fronta, co je to blok a co strana bloku. O těchto věcech, jakož i o návrhu komunistické strany, chceme se především poraditi mezi sebou, a svůj názor vám předložíme a domluvíme se s vámi. Gotwaldův interview nezbudil v nás obavy svým faktem, nýbrž tím, že vyšel bez nás. To o čem hovořil Gotwald jest nejenom záležitost komunistické strany, ale také naše, protože se jedná také o nás. Bylo by věci prospěšné, kdyby každé slovo, které se o těchto společných věcech pronáší, bylo nejdříve společně dohodnuto a bylo proneseno jako věc dohody. Kdo o těch to společných věcech mluví, mluví nejenom za sebe, ale za nás za všechny. Po té stránce vzbudil Gotwaldův interview neboť nebyl s naším vědomím.

Vzhledem k tomu, že jsme neměli možnosti projednat mezi sebou návrh komunistů, chtěli jsme dnes požádat jenom o vysvětlení k němu. Tak na př. nejasnost v nás vzbuzuje otázka sjednocení odborů. Je pravda, že touha po sjednocení odborů je stará a že stálo jí v cestě staré stranictví. Dnes nejde ani tak o to, zda odbory sjednotit nebo ne, nýbrž o to, jak k tomuto sjednocení dojít, zda koordinací bývalých odborových ústředí, anebo udělat to rázem, rychle. Ale ani to není to hlavní. Hlavní je, zda si uvědomujeme dostatečně, nedostává-li naše odborová organizace nyní jinou funkci nežli jakou měla kdysi. Je přece rozdíl mezi funkcí odborového hnutí v kapitalistickém státě a v lidové demokracii. Zatím co v kapitalistickém státě má odborové hnutí především sociálně-obrannou funkci oproti soukromokapitalistickému podnikání, bude tento soukromokapitalistický sektor v novém státě velmi malý, neboť, jak všichni předpokládáme, stát zde převezme hlavní roli namísto bývalých soukromých podnikatelů. Je nesporné, že odborové organizace najdou v nás spojence vůči soukromému podnikání, ale vzniká otázka, jaký bude jejich poměr vůči novému režimu. Bude možno dát odborovému hnutí záruku, že bude mít volné slovo a že bude politicky nezávislé i vůči politickému panstvu, vůči celostátnímu socialistickému podnikání? Jde tedy o to, jak chceme najíti poměr mezi státní mocí na straně jedné a odborovým hnutím na straně druhé, či-li jak

chceme toto hnutí učiniti nezávislé na státní politické moci.

Ministr Laušman: Původně se také domníval, že návrh komunistický a národněsocialistický se rozcházejí. Ale prohlášení poslance Uhlíře tyto jeho obavy rozptýlilo. Musíme si být stále vědomi, že funkce bloku je přechodná. Naším konečným cílem není blok, nýbrž vybudování jedné socialistické strany. Už v Anglii jsme se před několika léty zabývali touto věcí. Nechali jsme se však přesvědčiti komunisty, že sjednocovací proces není možno dělat v emigraci. My jsme šli však dál. Na sociálně demokratických konferencích jsme si řekli, že sociální demokracie splnila své historické poslání sociálně reformní a že v budoucnu nemá existenčního oprávnění. Chcápalí jsme blok jako přechod k jedné socialistické straně. Proto jsme také byli vždy proti obnovení druhé Internacionály. Jsme pro jednu socialistickou stranu, nechť se bude jmenovat jakkoliv.

Odborové hnutí v českých zemích je dnes hnutím otroků. Jistě nám není lákavým pžorem to, co stímto hnutím provedli nacisté. Na druhé straně však je jisto, že jednotu odborového hnutí, která tam je se už nedá zvykat. Dělníci by to nesnesli. A nesnesli by také rozdělení odborářských fondů. Konečně tyto fondy už ani neexistují po zkušenost které z českých zemí máme. Musíme blok udržet a udělat jej jádrem Národní fronty. V českých řadách se stále poukazuje na události na Slovensku a nato, jak se provádělo socialistické sjednocení v Banské Bystrici. I když můžeme o té či oné věci, která se na Slovensku stala zapochybovat, je třeba říci, že sjednocení socialistické na Slovensku bylo velkým pokrokem neboť nebyti komunistické strany zde, nebylo by na Slovensku ani národních výborů ani partizánského hnutí. Konstatuje, že národně socialistický návrh je doplněním návrhu komunistického. V komunistickém návrhu však mu chybí jeden důležitý politický bod, totiž konstatování, že blok je přechodnou institucí, cílem však že jest vytvoření jedné strany z dosavadních tří socialistických stran.

Ministr Majer: Souhlasí s tím, aby se vytvořilo jednotné socialistické hnutí. Musí to být hnutí v celostátním měřítku, neboť to je v zájmu republiky i lidu. Kolega Laušman sděloval soudruhům do Londýna z Banské Bystrice, že sjednocení komunistické a sociálně demokratické strany na Slovensku je veliký prokrok, ale tak, jak se to stalo že se to považuje za dočasné a regionální. On sám se způsobem takového sjednocováníby nemohl souhlasit. Londýnští sociální demokraté zaujali kladné stanovisko k sjednocovacím sjezdu v Banské Bystrici jen proto, že tak jak Laušman sděloval, to považovali za řešení dočasné a regionální.

Ministr Majer pak pravil: Jsme doma, ale doma se necítíme. Máme vládu, ale nevládneme, protože možnost vlády nemáme. Dále upozorňuje na nebezpečí vzrůstající se reakce a na to, že do posic se dostávají kolaboranti. Může se namítnout, že to je záležitost Slováků. S tím Majer nesouhlasí. Jsme-li pro jednotnou republiku a pro jednotné socialistické hnutí, pak nám nemůže být lhostejno, co se tu děje.

Jednota odborového hnutí v českých zemích je faktem, na kterém se nedá nic měnit. Tato jednota bude. I ostatní sjednocovací procesy, o nichž mluví komunistický návrh je třeba vítat. Pravdu má ministr Stránský, že sjednocené odborové hnutí má býti politicky nezávislé. Vzniká také jiná otázka, jaká bude jeho vnitřní struktura. Pokud je informován bylo jednotné odborové hnutí na Slovensku budováno jako součást komunistické strany. Tyto věci je třeba náležitě vyjasniti

Na dotaz poslance Slánského, zda reakce se koncentruje v komunistické straně na Slovensku odpovídá Majer, že měl na mysli kolaboranty z demokratické strany, že právě tato věc budí v něm neklid. Na to odpovídá Goltwald, že u komunistů budí tento stav v demokratické straně také neklid a že k řešení těchto věcí musí brzo dojít.

Ministr Nosek: Překvapuje ho, že Majer se necítí na Slovensku doma. On se zde doma cítí. Dále praví, že nespokojenost vzniká u těch, kteří nedomyslili koncepci revolučních změn. Je přirozeně rozdíl v tom co bylo v republice a co je teď. U Slováků nachází veliké porozumění pro budování jednotné republiky. Hovoří dále o sjednocování odborů a praví, že tyto budou mít i v novém státě veliké ukoly. Neláká nás jak to udělali nacisté, ale ke stavu z r.1938 se vrátit nemůžeme. Odbory nemohou být nezávislé od politiky této vlády, ba naopak budou musit vzít program vlády za svůj a vládě pomáhat. V prvních dobách bude musit vláda dát do odborů správní komisi, nežli bude provedena v odborovém hnutí čistka a provedeny řádné volby. Odborům stále zůstane jako jeden z hlavních úkolů starost o hospodářské a sociální postavení dělnictva, o výchovu dělnictva tak jako tomu bylo dříve. K tomu však přibudou ukoly nové. Odbory dostanou širší práva, než měly. Uvědomme si na př., že bez odborových organizací s jejich přímou pomocí nedali bychom výrobu dohromady. Odbory musí mít také velké slovo v novém sociálním zákonodárství. Už z toho důvodu musí být těsná spolupráce jednotlivých odborů s blokem. Totéž platí o družstevnictví, kde ovšem sjednocovací proces nebude tak jednoduchý. V každém případě je však třeba vědět, že není možno mluvit o nějaké naprosto politické nezávislosti odborů.

Poslanec Uhlíř: V návrhu komunistické strany se praví, že tělovýchovné a sportovní organizace mají být sjednoceny a základem nové celostátní tělovýchovné organizace se má stát Sokol. Poslanec Uhlíř žádá o vysvětlení zda jednotná tělovýchovná organizace má skutečně navázat na sokolskou tradici a zda tato organizace má převzít tělovýchovný a ideový program Tyršův. Nato odpovídá ministr Kopecký a Goltwald, že je to samozřejmé, že to bude Sokol jaký vždycky byl, jak jsme ho znali z celé jeho tradice.

Ministr Kopecký: Překvapuje ho, že jsou ještě mezi námi nějaké rozpaky a bolesti. Domníval se, že všechno bylo vyřízeno v našich jednáních v Moskvě. Udivuje ho, že ministr Stránský se táže, co je to Národní fronta, blok a strana bloku. To je přece azbuka naší politiky, kterou má každý znát. Národní frontu definuje Kopecký takto: Představte si, že naše republika je jako tato světnice. Do této světnice vrazil nepřítel a vyhnal nás odsud. Teď my všichni bez rozdílu politického předvědčení se chceme dostat tam, odkud jsme byli vyhnáni. Zatím účelem jsme se spojili a vytvořili jsme Národní frontu. To je tedy ta nejširší Národní fronta, která představuje vůli nás všech dostat se do okupované země. Národní fronta nemá tedy jiných úkolů nežli dokonat naše osvobození. Proto tomu říkáme Národní fronta a ne socialistická ani demokratická fronta. Z toho důvodu máme dnes vládu Národní fronty. K úkolu, jak dokončit naše osvobození nestačí však, aby ve vládě byly jen čtyři strany Národní fronty. To by bylo kusé. Proto jsou v této vládě také vojáci, intelektuálové, a odborníci, pokud jsme je za hranicemi měli. Poněvadž jde o první úsek naší práce, spočívající v tom, že dokončujeme osvobození, nemá Národní fronta charakter ani socialistický, ani antifašistický. Sdružujeme se všichni za tímto konkrétním

ním cílem. Je jiná ovšem otázka, s jakými myšlenkami se kdo chce dostat domů. Když už jsme doma pak je situace jiná. Nastává starost, jak si to doma zařídíme. Tu musí mít Národní fronta už svou páteř i svůj program. Je nesmírným štěstím pro národ i stát, že jsme se všichni navzájem sblížili. Proto se v té nové domácnosti už nemusíme tolik soupeřit. Mnoho by sebylo národu pomohlo, kdybychom se byli už dříve znali. Je to však ohromná výhoda že jdeme domů seskupeni. V domácnosti se to už však diferencuje. Jeden si představuje republiku černou, jiný rudou nebo červenobílou. Poslání bloku je v tom, že strany bloku, jako sobě nejbližší jsou schopny na dlouhou dobu dáti jednotný program novému domovu. Není příkladu v Evropě podobného, jaký je v českých zemích po této stránce. Už na Slovensku je to jiné. My zde máme na Slovensku Národní blok, v němž jsou komunisté na jedné straně a pravice na straně druhé. Náš blok je však něco jiného. Představuje tři partnery ideově sobě velmi blízké. Naše tři strany byly si blízko už r.1918 a zvláště ohromně blízko si byly r.1938, kdy už jsme pořádali společné projevy. Po celá léta jsme usilovali o socialistické souručenství. Je to veliké štěstí pro vývoj národa, že my tři, sobě tak blízcí, představujeme fakticky většinu národa.

Je třeba se jen dohodnout a sjednotit. Nejšťastnější dělítko, které může unáš v národě být, je to, že od 95% národa, které jdou s námi se oddělí oněch 5 %, které se zkompromitovaly v minulosti buť špatnou koaliční politikou nebo zradou. Při takovém dělení nehrozí nám žádná grazdanská vojna. Už nešťastným dělítkem by bylo, kdybychom se dělili mezi sebou v oněch 95 %. Ale dělítko nejnešťastnější by bylo, kdybychom se dělili my tři mezi sebou. Národní socialisté nemají ještě k tomu dost důvěry, proto si hledají okrajovou politickou složku ve straně lidové. Tím ovšem se stále porušuje rovnováha, neboť politická gravitace se mění, když na jednu z našich tří stran přidáte Hálu a Šrámka. My bychom také mohli hledat okrajové složky, kdybychom chtěli takovou politiku dělat. Ale my to neděláme, protože víme, že by to bylo porušením politické gravitace. Takovým porušením gravitace by bylo, kdyby národně socialistická strana byla tažena k lidovcům a né k nám. I lidovci mohou jít dost dlouho s námi. Kdy budou postaveni před jinou situací, to dnes ještě nevíme.

Národní socialisté by neměli zapomínat, že my kumunisté jsme je vzkřísili, že jsme jejich existenci hájili a uhájili proti panu prezidentovi, pan prezident přece národní socialisty rozpouštěl a nepočítal s nimi jako s politickým činitelem. My jsme panu prezidentovi otevřene řekli, že není možno živou stranu uměle umrtvovat ani živé strany mechanicky přesypávat. Ty půjdou tam a ty onam. Řekli jsme mu, že nerozumíme tomu, jakby se to dalo dělat, zda se strany mají přezkupovat na pravici a levici podle váhy straníků. To my bychom asi byli opravdu na okraji, či podle jakého jiného receptu. Také jsme se postavili proti umělé likvidaci strany národních socialistů a řekli jsme panu prezidentovi, že tato strana má svoje existenční oprávnění, že je to typický produkt českého sociálního prostředí. Jsme přesvědčeni, že kdyby této strany nebylo, tak bychom ji musili vytvořit. Vždyť je to strana českého zřízence, malého úředníka i dělníka. Typicky českého člověka. Ovšem je to v českých zemích, né na Slovensku. Kolega Uhlíř přijel na Slovensko a nadělal tam Slováckům nesnáze kvůli národním socialistům a svolal si tam také několik jich. Národní socialisté by si

to měli uvědomit. Mějte k nám důvěru. My jsme také jiní, než jsme byli. Nezapomente, že Kominternu už neexistuje. My už nedostáváme příkazy od Kominterny. My jsme dnes volní lidé, máme volné ruce, my jsme také prodělali velký vývoj. My nepodléháme žádnému diktátu a budeme svůj politický postup upravovati podle potřeb našeho národa. Nezapomente, že nejsme vázáni pro budoucnost ani pro případ sjednocování.

Já mám velikou radost z celého dosavadního vývoje. Jen se podívejte na naši vládu! Není to krásné, mít takovou dobrou vládu, jakou my máme? Já jsem přesvědčen, že nová vláda vyvolala v českých zemích veliké nadšení. Vždyť jen se podívejte na to, jak je nádherně složena. Už to jak jsme dali tuto vládu dohromady, získalo nám ohromné sympatie a velikou důvěru našeho lidu. Tak mějme důvěru i my k sobě a všechno krásně půjde. Věřte nám, že to dobře myslíme.

Ministr Gotwald zakončil poradou o třičtvrti na sedm večer; pokračování v poradě bude ve středu 18. dubna 1945 o 2hod. odpolední.

D I A L E K T I C K Ý M A T E R I A L I S M U S

Marxistický člověk

- sg - Připomeňme si ve zkratce obsah marxistické filosofie lidských dějin: Dnešní "kapitalistická" společnost, kde jedni poskytují výrobní prostředky a jiní práci, bude násilně vystřídána socialistickou formou společnosti, kde všechny výrobní prostředky budou patřit státu a budou řízeny státními úředníky /t.zv. první stadium komunismu/. Socialistický stát pak převychová své občany a přemění je v tvory, kteří budou pracovat dobrovolně a bez donucení státní mocí. Stát pomalu odumře, dříve nebo později, a místo nucených společenských svazků budou lidé žít ve svobodných komunistických obcích /t.zv. druhé stadium komunismu/. První stadium tohoto komunistického ráje, neboli socialismus, je podle Marxovy nauky nevyhnutelnou etapou dějinného vývoje. Poněvadž po vítězství socialistické revoluce bude nutno ihned zřídit i diktaturu proletariátu, aby byl jednou pro vždy znemožněn návrat starých časů /"Stále ku předu, zpátky ni krok"/. Účelem diktatury proletariátu je, zachovat socialistické vymoženosti a hlavně znemožnit "reakci", t.j. spravedlivou obranu státu oloupených občanů. Proč však právě v komunistických stranách na celém světě zuří neustálé čistky "reakčních elementů"? Odpověď je na snaze.

Klade-li nauka marx-leninismu zrod budoucího ideálního komunistického občana až do doby "druhého stadia", vyžadují komunističtí vůdcové již nyní od svých členů, aby byli nadšenými straníky, pro něž je blaho strany a socialismu nad blahem osobním a rodinným. Organisovaný komunista musí vlastně přeskočit celá staletí marxistického "vývoje" a již dnes musí vykazovat všechny známky oné budoucí odrůdy dvounohých živočichů, kteří mají zalídnit zemi ve smyslu druhé věty dialektiky. Komunista musí být bezvýhradným materialistou a musí bojovat proti náboženství, jelikož náboženství mírní nenávisť proletariátu vůči zaměstnavatelům a oslabuje revoluční elán dělnické třídy. Komunistická strana není obyčejná politická strana, nýbrž je církví či spíše řeholným řádem sui generis. Pro člověka marxistického neexistuje problém osobního zdokonalení, jelikož v perspektivě marxismu člověk existuje a žije pouze jako funkce sociálního pochodu. Středem všeho života je kolektiv a nikoliv jedinec. Jen jeden cíl je důležitý - příchod budoucí komunistické společnosti. Všechno ostatní je pouze prostředkem k tomuto cíli. Přítomnost musí být obětována budoucnosti. Příprava této budoucnosti může vyžadovat třeba zřízení nejhorší diktatury a člo-

věk může být snížen na úroveň zvířete potaženého lidskou kříží, neboť člověk nemá jiné vnitřní hodnoty nežli hodnotu pracovníka pro budoucí komunistickou společnost.

Již Karel Marx ve svém Komunistickém manifestu, který vyšel před sto lety v Bruselu, zdůrazňoval odosobnění jedince a podřízení všech, i nejintimnějších zájmů člověka, zájmům socialistické revoluce. Pro Marxe je člověk pouze výrobcem, a liší se od zvířete jen tím, že si sám vyrábí výrobní prostředky. Styk člověka s člověkem nemá pro marxismus jiného opodstatnění a významu, než společné výrobní zájmy, rodina na př. je pouhým hospodářským sdružením za výdělečným účelem. Život kulturní, náboženský, duchovní - všechno to je prý jen "odleskem", "nastavbou" výrovnic vztahů a poměrů.

Je proto samozřejmé, že každý člen komunistické strany, který není ochoten obětovat všechny své osobní, rodinné, národnostní a kulturní zájmy komunistické straně a jejímu vedení, je důvodně podezřelý z "úchyvky", z "odklonu", z tajné sympatie pro buržoasní formalismus, ze styků s angloamerickými agenty imperialismu, a pod. Kompartajník nemá a nesmí mít jiné autority než Stranu a její vedení, které připravuje příchod budoucí komunistické společnosti. "Všechno plyne, všechno teče", učí druhá věta dialektiky. Avšak Strana a její vůdce jsou vždy neomylní.

"Druhá věta" a skutečnost

Již jsme několikrát zdůraznili, že marxismus je bludem. Blud není prostým opakem pravdy, nýbrž skreslením pravdy, a v bludu jsou pravdy a nepravdy smíchány v jeden zdánlivě logický a nerozborný celek. Nikde však nevystupuje bludná podstata marxismu tak zřetelně, jako právě v poučce druhé věty dialektické metody.

"Všechno se mění, všechno teče". Ale ano, tato věta je v celku pravdivá. "Prach jsi a v prach se obrátíš" - co jiného znamená tato křesťanská poučka, než pomíjivost a nestálost hmotného světa? Křesťanská filosofie vždy učila, že se svět stále pozměňuje, neboť je nedokonalý, a že jenom Bůh je neměnitelný, protože je dokonalý. Avšak mezi křesťanstvím a marxismem je nepřeklenutelný rozdíl v pojmání zásadního smyslu změny a nepřetržitého toku událostí.

Viděli jsme již, jak nesmírnou důležitost přikládá marxismu "zákonu věčné změny" v aplikaci na člověka. Než právě v tomto bodě je marx-leninská nauka nejslabší. Neboť přes všechny úžasné pokroky vědy a techniky, které člověk učinil od dob mladších napařenin až do naší doby, zůstala lidská přirozenost takovou, jakou byla již ze prvních lidí.

Marx a Engels věnovali mnoho námahy tomu, aby dokázali, že se člověk liší od zvířete podstatně tím, že si sám vyrábí výrobní prostředky. Avšak, abych si sám vyrobil výrobní prostředek, musím přece mít nejprve představu o tom, co chci vyrobiti, musím mít plán a rozvrh, a onen výrobní prostředek je již hodlám vyrobiti, musí být již předem vyroben v mém duchu. Čili, primární rozdíl mezi člověkem a zvířetem nespočívá v pouhé okolnosti, že si člověk sám udělá to, co mu v přírodě chybí, nýbrž v tom, že uvažuje, usuzuje, hodnotí, vypočítává, rozvrhuje a uskutečňuje. Jinými slovy, duševní činnost je to, co rozlišuje člověka od zvířete. A všechno, co o člověku víme z vědy archeologické i historické, ze sociologie i etnografie, ze srovnávací anatomie i fyziologie, nasvědčuje nezvratně tomu, že vždy a ze všech dob člověk věděl, že každý zjev má svou příčinu, že stejné příčiny mívají stejné následky, že existuje spravedlnost a nespravedlnost, že je rozdíl mezi mravním zlem a mravním dobrem, a že mravní dobro není vždy totožné s požitkem a naopak, že existuje krása a ošklivost. V hrobech skrčenců nacházíme nádoby se zbytky jídel, což dokazuje, že i ti nejprimitivnější lidé věřili v posmrtný život. Etnografická badání dosvědčují, že základní pravidla mravnosti jsou přísně dodržována i u kmenů, jejíž kultura je na úrovni doby kamenné. Kresby v jeskyni Altamirské a j. doka-

zují, že člověk vždy toužil po krásnu a snažil se krásno vtvoriti, vždy uměle. Je ovšem velký rozdíl mezi člověkem neolitickým a obyvtelem moderního velkoměsta; kdyby však dítě neandertalského divocha chodilo do moderní školy, mohl by se z něho státi třeba konstruktér tryskových letadel, nebo dirigent symfonického orchestru, a nikdo by se tomu nedivil, neboť základní schopnosti čili přirozenost lidská, je, byla a bude u všech lidí stejná. Moderní genetika /nauka o dědičnosti/ dotvrzuje, že biologické vlastnosti člověka, na př. rozdělení na krevní skupiny, počet chromosomů buněčných jader, zakřivení páteře, vzduchoprázdný prostor v kýčelném kloubu, schopnost článkované řeči a pod., jsou v podstatě neměnitelné. I dnes obdivujeme logiku Aristotelovu, moudrost Sokratovu, spravedlivost Aristidovu, statečnost Muciovu, a zločin Kainův i pád Davidův jsou nám pochopitelné a blízké, protože lidské. Mění se způsob výroby i života, mění se dopravní prostředky i technika, národy a státy zanikají, avšak člověk a jeho podstata zůstávají neměnnými. Vždy toužil člověk po svobodě a bude vždy po ní toužiti, i kdyby byl po celá desetiletí i staletí připoután řetězy otroctví ke káře socialistického džagernauta, jenž pod svými koly pohřbívá celé generace lidstva pro chiméru budoucího komunistického ráje. Nikdy se nesmíří člověk se socialistickou formou společnosti, kde není než pokusným králíkem a kde státní úředníci s konečnou platností rozhodují o každém jedinci, o jeho rodině i dětech, o jeho práci a povolání, o kultuře, o vědě, o umění a zábavě, o způsobu života a o jeho myšlenkách, poněvadž taková společnost je společností protipřirozenou a nelidskou.

/Pokračování./

SOCIALISTICKÝ TEROR V ČS. EXILU

Dopisovatelé z Německa si trpce stěžují na socialistický teror, který řádí v uprchlických táborech. Začlo to již roku 1948 kupováním duší za sociálnědemokratické Care - balíky a přísliby vis do Kanady, dnes však spojení sociálfašisté všech barev, využívající takměř bezprávního postavení čs. uprchlíků v německých táborech, nestydatě šlapou po základních pravidlech demokracie a slušnosti. Všechny zprávy z táborů nasvědčují tomu, že nejde tu jen o nahodilé zjevy, nýbrž zřejmě o jednotnou socialistickou organizaci se známou sestupnou škálou politických samozvanců: pan Zenkl /Washington/, pan Ripka /Paříž/, pan Rensdorf /Německo/, a pak samozvaní vedoucí německých táborů až po důvěrníky - desítkáře. Tato jednotná organizace znemožňuje jakoukoliv veřejnou činnost čs. demokratickým uprchlíkům a počíná si v táborech stejným způsobem, jako jejich bývalí komunističtí partneři ze socialistického bloku. V jednom s příštích čísel našeho časopisu uveřejníme průkazný materiál o sociálfašistickém teroru v Německu. - ph -

Úžasný blahobyt 150-ti milionového obyvatelstva Spojených států, jakož i nesmírně štědrá pomoc ostatnímu světu za války i po válce, vytvářejí nikoliv podniky znárodněné, zestátněné a zesocialisované, nikoliv plánovací úřady a výrobní výbory, URO, trhové svazy a ministerstva pro podvýživu a pro zničení obchodu a průmyslu, nikoliv stachanovci, brigádníci, úderníci a vstřícní plánovatelé, nýbrž soukromé podnikání. A to je příčina, proč nechce americké dělnictvo ani slyšet o socialismu a třídním boji.

/Rozpravy/

N A N O V Ý C H C E S T Á C H

Dr. J. Pecháček

II. Národní jednotu

Kapitulace mnichovská představovala nejen mezinárodní událost osudového významu, ale zasáhla hluboce i do našich vnitropolitických poměrů. Pod tlakem veřejného mínění došlo nejen ke změně vlády, nýbrž i k úplnému přebudování naší vnitropolitické struktury. Tak jako vždy, kdykoliv byla ohrožena existence národa, zaznělo heslo "Do houfu", tak i po Mnichově celé veřejné mínění žádalo konec tehdejšího systému politické roztržistnosti a stranického sektářství. V čs. parlamentě bylo za Mnichova zastoupeno devět českých a slovenských politických stran, nepočítaje komunisty a strany německé a maďarské. Nebylo však vzácností, že při obecných volbách, při nichž nebylo stanoveno kvorum jako při volbách do parlamentu, kandidovalo často 20 až 30 politických skupin a sekt. Reskoe proti přebujelému stranictví byla po mnichovském úderu spontánní a úplná.

Doba t.zv. druhé republiky nebyla dosud nestranně a bez zaujetí posuzována. V období 1945 - 48, v období pseudodemokracie a košického programu, bylo jednoduchým receptem označit údobí druhé republiky za "fašistické" a nařknout ze zrady před národními soudy či před výkonnými výbory politických stran všechny ty, kdož se aktivně účastnili politického života od října 1938 do 15. března 1939. Pokládám za užitečné zaznamenat své zkušenosti z tohoto období jež jsou po mnohé stránce poučné i pro budoucnost. Nevíme, jaké bude příští uspořádání vnitropolitických poměrů v naší, jednou bohdá osvobozené vlasti, ale my všichni, kteří získáváme zkušenosti v západních zemích opravdové demokracie, nebudeme pravděpodobně hlasateli obnovené stranické roztržistnosti a sektářství předmnichovského.

K prvním sjednocovacím pokusům došlo mezi mládeží. Již v říjnu 1938 dohodli jsme se v zastoupení Mladé generace čs. strany lidové a Klubu lidových a keďmíků se zástupci Sdružení katolické mládeže a několika politických kroužků kolem kulturně-politických katolických revuí na úzké spolupráci a na vytvoření jednotného koordinačního výboru, který poté představoval - v dohodě s některými činovníky Orla - celý tábor katolické mládeže v Čechách. Na Moravě došlo mezi katolickou mládeží k podobné dohodě. Odboje mládeže různých politických stran navázaly již za mnichovské krise úzkou spolupráci pod názvem Jednota mladého Československa. V řadě intervencí a zákroků u tehdejších vládních činitelů tlumočili jsme společné odhodlání celé čs. mládeže - také mládeže demokratických národnostních menšin - bojovati za integritu československého státního území a odpor proti kapitulaci. Krátkým vývojem vytvořily se uvnitř Jednoty mladého Československa dva proudy, které se později formovaly na jedné straně v Mladé národní jednotě, na druhé straně v Národním hnutí precující mládeže. Po těchto sjednocovacích pokusech mezi mládeží došlo pod tlakem veřejného mínění i k sjednocovacímu procesu mezi vedeními politických stran. Politickými těžišky byla na pravici republikánská strana, na levici postavil se včelo předseda soc. demokracie Hampl. Mezi ním a mezi tehdejším předsedou rep. strany Rudolfem Beranem byl od počátku stálý úzký kontakt, výměna informací a dohoda o taktickém postupu.

Lidová strana v Čechách se vyslovila v zásedním článku svého předsedy Msgr B. Staška v Lidových listech v říjnu r. 1938 pro jednotu československého politického tábora. Přesto však ani český výkonný výbor strany ani moravský nevyvinuly žádné iniciativní aktivity, vyčkávající dalšího vývoje. Toto stanovisko

bylo pochopitelné, protože vynikající účastí lidové strany při volbách dr. E. Beneše prezidentem v prosinci 1935 ovládl se lidový tábor v taktické spolupráci s tehdejší levicí, ačkoliv už tehdy význačný kulturní proud zejména v mládeži tíhl v kulturním programu k politické převládání. Republikánská strana prováděla mezi tím totiž značný vývoj v kulturním programu, a bývalý pokrokový liberalismus Alfonse Štastného ustupoval víc a víc křesťanské tradici našeho venkova.

Když formující se Mladá národní jednotka vyzvala i Mladou generaci čs. strany lidové k aktivní účasti, byl jsem pověřen jako tehdejší předseda mládeže a místopředseda výkonného výboru v Čechách, abych vstoupil ve styk s ostatními zástupci Mladé národní jednoty a informoval o jednání předsednictva výkonného výboru lidové strany. Nezadatelnou podmínkou celého jednání bylo přijetí křesťanského kulturního a sociálněreformního programu. K rozhodnutí celé strany do vstupu Národní jednoty došlo však až poté, když vyšlo najevo, že pravicová část národních socialistů s drem Klapkou včele se dohodla prostřednictvím ředitel Melantrichu Šaldy s R. Beranem o vstupu do Národní jednoty a když programové prohlášení nově se tvořící strany zdůraznilo nezbytnost budovat politický život národa na základech křesťanských.

Po českém křídle strany, které bylo zastoupeno Mšgrem Staškem a autorem tohoto článku vstoupil do předsednictva tvořící se národní jednoty i zástupce moravského výkonného výboru lidové strany poslanec Vičánek. Toto předsednictvo bylo složeno ze zástupců všech bývalých českých politických stran, s výjimkou sociálních demokratů a komunistů. Předsedal mu Dr. Josef Černý, který spolu s Mšgrem Staškem a drem Klapkou, tvořili "silnou trojku", která představovala nejen svornou spolupráci, ale i vynikající politickou úroveň. Osudy těchto tří mužů během okupace a pokošické republiky jsou nejlepším odpovědí na pomluvy o "fašismu" Národní jednoty. Všichni projevili vzácnou odvahu protestem Národní jednoty, vypracovaným v noci na 15. březen 1939 proti okupaci českých zemí Hitlerem, protestem, který byl jediným svého druhu, a který odepřel jménem českého národa souhlas s násilným aktem nacistů. Nezapomenutelné kázání u sv. Vavřínečka v srpnu 1939^a projev nad odstatky Karla Hynka Máchy na vyšehrádském Slavnosti téhož roku, přinesly Mšgru Staškovi šestileté vězení v koncentračním táboře, odkud se vrátil utřápný, jednooký, a s podlomeným zdravím. Dr. Klapka v úřadě primátora hl. města Prahy se osvědčil nejen jako vynikající odborník samosprávný, ale především jako statečný obhájce pražského češství, jemuž dal výraz několika hrdými projevy, zejména při vstupu Henleina do Prahy. Za svou ilegální činnost byl poté nacistickými okupanty zastřelen. Vlasteneckou činnost dr. Černého dosvědčila pak zejména sta svědectví rodin, které podporoval, když byly zbaveny svých živitelů poslaných Němci do žalářů nebo na popraviště, před národním soudem, kam byl poslán komunistickou mstou; dostalo se mu tam však hrdé satisfakce.

Úkolem Národní jednoty bylo konsolidovati vnitropolitické poměry po mnichovské katastrofě, smířit rozeštvané politické tábory a připravit jednotu národa jako nezbytný předpoklad přetrvání krise, která jej v krátké době nato zasáhla. A celková bilance chování českého národa za okupace, zejména sedláků, inteligence, živnostníků a části dělnictva, prokazuje, že období Druhé republiky připravilo národ na resistenci.

Ve straně Národní jednoty po prvé brala mládež vynikající podíl na vedení veřejných záležitostí. Zástupci Mladé národní jednoty tvořili jednu třetinu předsednictva a byli rovnocennými partnery ostatních členů.

Často se klade mezi příslušníky čs. strany lidové otázka spolupráce s politickými partnery na t.zv. pravici. Skušenosti z Druhé republiky mohou být při těchto úvahách jistým vodítkem. Národní jednota přijala především jako ideový základ křesťanský světový názor a sociálně-reformní program křesťanské sociologie. Z pěti komisí Národní jednoty byly tři svěřeny reprezentantům křesťanského světového názoru: programová, sociální a kulturní. Za období Národní jednoty byly vráceny do státních škol kříže a zavedena náboženská vysílání do čs. rozhlasu - nesporně úspěchy, jichž lidová strana nemohla dosáhnouti ani za desetiletí koaliční spolupráce.

Strana Národní Jednoty skončila dnem okupace Čech a Moravy nacisty. Její trvání bylo krátké, ale pro ty, kdož brali přímou účast na jejím vedení, nesporně dostatečně dlouhé, aby vyzkoušeli nosnost této politické konstelace.

/ Pokračování ./

ÚSTAV KLEMENTA GOTTWALDA V EXILU ?

V Londýně byl před časem zřízen jakýsi " Ústav dra E. Beneše ", prý za účelem vědeckého zkoumání příčin únorových událostí. Členy ústavu jsou veleznámé osoby - prof. J. Stránský, B. Vilím, dr. Sychrava, V. Bernard a j. Ovšem již pouhá jména těchto slovnitých badatelů jsou zárukou toho, že se příčiny 25. února budou hledati všude jinde, jen ne tam, kde skutečně vězí. A přece by nám mohl mnoho zajímavého povědět na př. p. Blažej Vilím, takto bývalý generální tajemník čs. soc.demokracie, třeba o tom, jak na podzim r. 1947 sjednával spolu s Fierlingem a Gottwaldem dohodu o vzájemné podpoře. Neno snad bývalý ministr pro podvýživu čs. lidu, pan Václav Majer, který zůstal s komunisty ve vládě i po demisi nekomunistických ministrů 20. února 1948 ? A což tak pan profesor Stránský, tento osvědčený mistr politického cirkusáctví, nepověděl by on také něco o přípravě znárodnovací zlodějiny a jednotněfašistického školského zákona ? Podle toho však, co výše řečený podnik již vyrobil ve věci objasnění příčin 25. února, zdá se, že jeho název je věru špatně volen. Pravým označením by bylo spíše - Ústav Klementa Gottwalda. -sg-

Stát není výhradním původcem práva a nemůže je také libovolně měnit. Je vázán mravním zákonem, objektivně daným v myslích lidských a Božím zjevení. Měřítkem práva jest spravedlnost, a nespravedlivé zákony zůstávají nespravedlivé, byť byly řádně vyhlášeny, odporují-li lidskému svědomí. Co odporuje přirozenému svědomí a přirozenosti lidské, není právo, nýbrž bezprávi, a musí být anulováno, jakmile zmizí násilí, jež toto bezprávi udržuje.

/Křesťanská nauka o státě/

xxxxxxx

A K T U A L I T Y A P O Z N Á M K Y

S t u d e n á m o b i l i s a c e

První nářez čínských divisí na vojska Spojených Národů na Korei postavil západní svět a zejména anglosaské velmoci, Spojené státy a Velkou Britanii před těžkou volbu. Měli na vybranou dvě v-ci. Buďto pustit slabé síly, které teď mají k dispozici do boje s nekonečným lidským rezervárem Číny k velikému gaudiu Moskvy, která by tak docílila nesmírného opotřebování anglo-amerických sil bez ztráty jediného ruského vojáka. Anebo přistoupit na komunistické podmínky, vyklidit Koreu a připustit zbolševisoanou Čínu do Rady bezpečnosti Spojených Národů. Tím by prakticky podepsali nový Mnichov a přivodili nepochybně zozvrat Spojených Národů, neboť malé státy, jichž v Lake Success velká většina, by ztratili zájem na této instituci, vidouce její selhání při první vážné zkoušce.

S touto těžkou volbou jel v prosinci britský ministerský předseda do Washingtonu a tam, na několikadenní poradě s prezidentem Spojených států, bylo usneseno nevybrat si jedno ani druhé. Bylo usneseno držet si střední cesty mezi oběma nebezpečnými úskalími a od té doby se politika Anglosasů snaží plouti mezi Scillou a Charybdou, usilujíc o získání času.

Bylo usneseno nepouštět se do boje s celou Čínou, nýbrž jen s Čínany, kteří jsou na Korei. Bylo usneseno, že malá armáda Spojených Národů ustoupí s Koree, protože ji udržet nemůže, ale jen krok za krokem, v plné bojové akci a s veškerou válečnou ctí. Bylo usneseno, že připuštění zbolševisované Číny do Spojených Národů může být rozhodnuto jen normální cestou, příslušnou většinou členů této společnosti, při čemž bylo jasno, že většina členů, se Spojenými státy včele, je proti takovému připuštění. A bylo usneseno zahájit ihned drastická opatření, jež by umožnila západnímu světu postavit se na nohy mohutný vojenský aparát v nejkratší možné době.

Toto rozhodnutí poslední je ze všech nejdůležitější a práce na jeho uskutečnění byla zahájena bez prodlení. Spojené státy daly příklad. President Truman dal vyhlásit stav národního nebezpečí, což mu dává podle americké ústavy rozsáhlou pravomoc, aby cestou vládních nařízení zaváděl dalekosáhlá opatření ve výstavbě vojenské, v životě občanů a v produkci hospodářské. "Zerok, pravil president při této příležitosti, budeme vyrábět pětkrát tolik letadel co dnes, čtyřikrát tolik válečných vozidel, čtyři a půlkrát tolik radarů a elektronických zařízení atd." a president zahájil současně před kongresem tanec miliard dolarů, které žádá na úhradu zbrojení a nábor statisíců branců, kteří budou s urychlením povolávání pod prapory.

Nato vyslal president svého zahraničního ministra Achesona do Bruselu na konferenci států Atlantického paktu. Pověřil ho, aby je ujistil, že ať se v Asii srane cokoliv, ať po Korei bude napadena Indočína nebo snad i Filipiny, Spojené státy budou vždy považovat Evropu za rozhodující sféru hrozícího utkáni se Sověty, a neztenčí podporu, kterou Evropě na zbrojení slíbily. V případě sovětského útoku na Evropu, omezily by se Spojené státy v Asii jen na válku leteckou a námořní a vrhly by všechny ostatní svobodné síly na evropská bojiště. Vyřídiv toto poselství, přijaté s velkým zadostiučiněním, vrátil se p. Acheson do Washingtonu s třemi důležitými výsledky: Gen. Eisenhower byl jmenován vrchním velitelem sil Atlantického paktu, sporná otázka znovuvyzbrojení Německa byla odsunuta do pozadí s tím, že americká pomoc ve zbrojení půjde v první řadě vítězům poslední války, t. j. Francii, Belgii, Holandsku, Norsku; a anglická labouristická vláda se zavázala, že se své strany - přes všechnu nechuť svých socialistických radikálů - zahájí stejně drastický kurs mobilisace

Často se klade mezi příslušníky čs. strany lidové otázka spolupráce s politickými partnery na t.zv. pravici. Skušenosti z Druhé republiky mohou být při těchto úvahách jistým vodítkem. Národní jednotu přijala především jako ideový základ křesťanský světový názor a sociálně-reformní program křesťanské sociologie. Z pěti komisí Národní jednoty byly tři svěřeny reprezentantům křesťanského světového názoru: programová, sociální a kulturní. Za období Národní jednoty byly vráceny do státních škol kříže a zaváděna náboženská vysílání do čs. rozhlasu - nesporně úspěchy, jichž lidová strana nemohla dosáhnouti ani za desetiletí koaliční spolupráce.

Strana Národní Jednoty skončila dnem okupace Čech a Moravy nacisty. Její trvání bylo krátké, ale pro ty, kdož brali přímou účast na jejím vedení, ne - sporně dostatečně dlouhé, aby vyzkoušeli nosnost této politické konstelace.

/ Pokračování ./

----- ÚSTAV KLEMENTA GOTTWALDA V EXILU ? -----

V Londýně byl před časem zřízen jakýsi " Ústav dra E. Beneše ", prý za účelem vědeckého zkoumání příčin únorových událostí. Členy ústavu jsou velmi známé osoby - prof. J. Stránský, B. Vilím, dr. Sychrava, V. Bernard a j. Ovšem již pouhá jména těchto slovutných badatelů jsou zárukou toho, že se příčiny 25. února budou hledati všude jinde, jen ne tam, kde skutečně vězí. A přece by nám mohl mnoho zajímavého povědět na př. p. Blažej Vilím, takto bývalý generální tajemník čs. soc. demokracie, třeba o tom, jak na podzim r. 1947 sjednával spolu s Fierlingem a Gottwaldem dohodu o vzájemné podpoře. Neno snad bývalý ministr pro podvýživu čs. lidu, pan Václav Majer, který zůstal s komunisty ve vládě i po demisi nekomunistických ministrů 20. února 1948 ? A což tak pan profesor Stránský, tento osvědčený mistr politického cirkusáctví, nepověděl by on také něco o přípravě znárodnovací zlodějiny a jednotněfašistického školského zákona ? Podle toho však, co výše řečený podnik již vyrobil ve věci objasnění příčin 25. února, zdá se, že jeho název je věru špatně volen. Pravým označením by bylo spíše - Ústav Klementa Gottwalda. -sg-

Stát není výhradním původcem práva a nemůže je také libovolně měnit. Je vázán mravním zákonem, objektivně daným v myslích lidských a Božím zjevení. Měřítkem práva jest spravedlnost, a nespravedlivé zákony zůstávají nespravedlivé, byť byly řádně vyhlášeny, odporují-li lidskému svědomí. Co odporuje přirozenému svědomí a přirozenosti lidské, není právo, nýbrž bezpráví, a musí být anulováno, jakmile zmizí násilí, jež toto bezpráví udržuje.

/Křesťanská nauka o státě/

xxxxxxx

národních sil ve Velké Británii. A Anglie podle vzoru Spojených států, se jala plnit svůj slib bez otálení. Rozhodla se vykouzlit ve své zemi, nasmírně unavené poslední válkou, ochuzené a rozhárané socializačním experimentem, ohromnou částku 4 1/2 miliardy liber, která má být ve dvou letech vydána na zbrojení; jako okamžité opatření povolá do zbraně 200.000 mužů specializovaných zbraní, jejichž pohotovost je nejvíce potřebná pro případ náhlého alarmu v Evropě. Stržení příkladem obou anglosaských velmocí, zgalvanisovali Francouzi, Belgičané, Holanďané a jiní své úsilí, aby mohli generálu Eisenhowerovi vypravenému do Evropy k první přehlídce jejích branných možností, nabídnouti přínos co největší.

Studená mobilisace Západu, zapadající do rámce dosavadních pěti let studené války s komunismem, je na postupu. Je však dosud v plenkách, ve stadiu planování a prvních vážných kroků. Otázka, zda jí bude dopřáno plánované rozvinutí, visí nad celým světem. Je to otázka stejně důležitá jako vydupání ze země řad letadel, tanků, děl a vycvičených branců.

Na tomto poli, jež náleží diplomacii, je však všechno zahaleno mlhami. Delegace čínské komunistické vlády, byla pozvána do Lake Success k pokusu sjednání nějaké čestné východisko z korejské zápletky. Odjela však s bouchnutím dveří, když její maximalistické požadavky nybyly přijaty. Dnes se Spojené Národy pokoušejí ještě jednou a naposledy a přijatelné dorozumění s pekinskými bolševiky; budou-li znovu odmítnuty, nezbude nežli zakončiti korejskou epizodu exemplárním odsouzením čínské agrese. Současně probíhá korespondence diplomatických not s vládou ruskou. Bylo jí nabídnuto jednání v Řadě čtyř velmocí o všech otevřených otázkách mezi komunisty a demokraty ve světě. Odpověděla, že chce jednat o tom, kterak západ "illegálně" vyzbrojuje své tři zony v Německu. Bude znovu vyzvána, aby odpověděla jednoznačně, zda chce jednat o všech sporných otázkách. Odpoví-li kladně, je v jednání naděje na získání času.

Tento čas by byl použit k začlenění Německa a Japonska do vyzbrojovacího úsilí západních mocností. Věc naráží na potíže, neboť obě poražené velmoci vidí v této snaze Západu velkou příležitost, aby se sebe rychle setřásly svůj statut poražených a vyšvihly se znovu, pokud možno rovnoprávně, mezi důležité faktory světa. Bude zapotřebí značného státnického umění, aby jejich touha po rychlé rehabilitaci byla uvedena v přijatelný soulad s potřebami obrany proti postupujícímu komunismu.

Ze těchto okolností přichází opět doba omezování, doba surovin a výrobků "válečně důležitých", doba utahování řemenů, vojenských i civilních. Připomíná to léta 1936 - 38, kdy v Německu ještě v plném míru, byla nastolena zásada "kanony místo másla". Pak přišel náhle Mnichov a po něm osud ČSR zůstal mementem pro všechny ostatní svobodný svět. I dnes jsme takovým mementem. Vvjadřil to nejlépe nedávno italský ministerský předseda Gasperi, když hájil zahraniční politiku své vlády před italským senátem. Na námitky vylekaných nebo komunistujících senátorů, že Italie by neměla zbraňit, nýbrž že by měla být mostem mezi Západem a Východem, odpověděl pevně: "Ne, neboť Italie už zaujala své místo v dnešním politickém rozdělení světa. A kdyby na tomto místě zaváhala, stihl by nás osud stejný, jaký stihl Jana Masaryky a Beneše."

Zdeněk Kletečka .

Lidský život ztrácí svůj význam jakmile je omezen pouze na pole sociální, na automatism, na zákony stroje. Tyto zákony nemohou nikdy dát smyslu o sobě smyslu a náplň lidskému životu. Neboť smysl života je absolutně individuální a intimní.

/ C.Virgil Gheorghiu v knize 25. hodine. /

Odsouzené koncentračnictví

V Paříži v těchto dnech skončil proces žurnalisty Davida Rousseta proti komunistickému týdeníku " Lettres françaises ". Tento časopis uveřejnil článek, v němž označoval odhalení Roussetova o sovětských otrockých táborech za "leš a pustý výmysl. D. Rousset nato podal žalobu na šéfredaktora listu a na autora inkriminovaného článku. Toť vše.

Tento proces se však stal historickým v dějinách boje kulturní části světa proti socialistickému otrokářství v Sovětském svazu. Početní svědkové, spisovatelé, žurnalisté, právníci i prostí lidé, všech národností a sociálních vrstev, potvrdili naprostou správnost údajů Roussetových a ještě je doplnili svými otřásajícími výpověďmi o vlastních zážitcích ze SSSR. Svědkové - Poláci vypravovali, že v roce 1939, po rozdělení Polska nacistickým Německem a sovětským Ruskem, půldruhého milionu polských vojáků i civilistů bylo odvezeno do otrockých táborů na Solovetských ostrovech, v Pečore a stršné Kolymě, kde v zimě klesá teplota až na sedmdesát stupňů pod nulou. Asi sto tisíc Poláků se mohlo později zachránit vstupem do armády generála Anderse v roce 1941, a celý kulturní svět se pak dověděl o tom, co se odehrává v socialistickém ráji za železnou oponou. Před pařížským soudem vypovídali Rusové, Ukrajinci, Lotyšši, Estonci, bývalý španělský komunistický generál Campesino, vypovídala též bývalá komunistka, spisovatelka Buberová-Neumannová a bývalá komunistka Elinor Lipperová ze Švýcarska; obě tyto ženy poznaly na vlastní kůži slasti sovětského života v koncentracích. Všechna tato svědectví vykreslila příšernou pravdu o zemi vítězného socialismu v celé její hrůze. Nebyl to již soud nad dvěma komunistickými pisálky, nýbrž v paříži byl souzen nelidský sovětský režim. Tento proces otevřel oči také mnohým pochybovačům a bezstarostným snílákům, a připomenul jim tvrdou skutečnost smrtelného nebezpečí hrozícího ze socialistického Východu.

Jak se chovali před soudem obvinění komunističtí žurnalisté? Ale jako by se nechumulilo! Když vypovídali očití svědkové, bývalí sovětské otroci, o tom co prožili v sovětských koncentracích, řvali nepřičetně, že jsou to lháři, špióni, reakcionáři a angloameričtí agenti. Když svědkové ukazovali soudu své bývalé otrocké knížky vydané Gulagem /oddělení NKVD, jež má ve správě 5.000 koncentráků/, s fotografiemi, razítky a podpisy, řvali obvinění, že jsou to padělky vyrobené západoevropskými imperialisty ve službách mezinárodní reakce. Oba povedení žurnalisté tvrdili, že v Sovětském svazu žádné koncentráky nebyly a nejsou, že tam jsou pouze tábory výchovné a přeškolovací, a že se "přeškolení" těší naprosté svobodě. Chybělo opravdu již jen ujištění, že se do oněch pohádkových výchovných táborů šťastní obyvatelé socialistického ráje hlásí dobrovolně a v dlouhých frontách!

V pátek 12. ledna t.h. vynesl pařížský soud rozsudek, jimž byli oba obvinění komunističtí nádeníci perá odsouzeni k peněžitým pokutám a k úhradě soudních výloh. Tento rozsudek znamená, že se Davidu Roussetovi podařilo dokázat před soudem existenci sovětských otrockých táborů. Doufejme, že se též dočkáme mezinárodního soudu nad původními strůjci socialistických koncentráků. Den spravedlivého nad oněmi zločinci stane se pak začátkem nového, lepšího života lidského pokolení. -mv-

Číslo 1., leden 1951. Vychází měsíčně.

R O Z P R A V Y , časopis pro sociální obnovu. Vydává křesťansko-demokratická skupina v Belgii.

Řídí S. Ghelfand s redakčním kruhem. Dobrovolné příspěvky zasílejte na adresu administrace : 49, rue Brichaut, Bruxelles - Belgique .